

පාරිභෝගිකයාට අත්වැලක්

පාරිභෝගිකයාට වෙළෙන්දා නැතුව බැහැ. වෙළෙන්දාට පාරිභෝගිකයා නැතුව බැහැ. පාරිභෝගිකයා තමන්ට ඕනෑකරන ද්‍රව්‍ය හා භාණ්ඩ මිලදී ගන්නේ වෙළඳසැලෙන්. වෙළඳ ව්‍යාපාරිකයා ඔවුන් ඉල්ලන දෑ ලබාදීමේ ලාභ උපයන්නේ. මේ බැමීම මිරික් කාලයක එකක්.

දැනට පුද්ගලික අංශය නියෝජනය කරන වෙළෙඳුන්ගේ ගණන ගනන් බැලුවොත් ලක්ෂ 6 පති. මින් අඩකට කිට්ටු සංඛ්‍යාවක් වැඩි වූනේ 1977 න් පසුවයි. මේ අයට අමතරව සලාක වෙළෙඳුන්ද දෙහසක් පමණ සිටිති.

තමන්ට අවශ්‍ය දෑ ඇති තැනෙකින් ඒවා ලබා ගැනීම පාරිභෝගිකයාගේ පුරුද්දයි. මෙතැනදී දහසකුත් එකක් නොපතක්කම් සට කපටකම්වලින් අසාධාරණ අනියම් ප්‍රයෝජන ගන්නා බැව් කවුරුත් දනී. පාරිභෝගිකයාට අසාධාරණයක් වෙතත් ඔහු සිය ලාභ ප්‍රයෝජන වැඩිකරගන්නයි පෙළෙඹින්නේ.

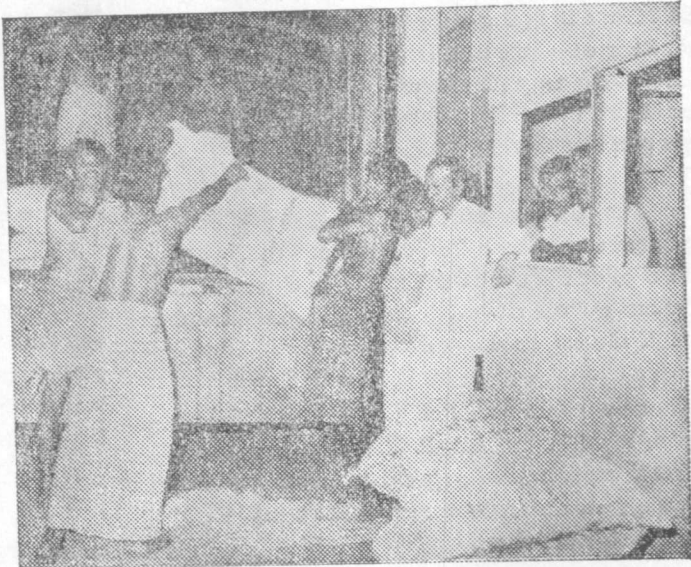
මේ තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට රජය වෙර දරණ බැව් කිව යුතුයි, වෙළෙන්දාගේ ගතාකූම් නත් කිරීමට රජය පිහිකළ පිළිවෙලයි පාරිභෝගික ආරක්ෂක

පතක. මේ පිළිබඳ දැනුවත් ඇතිකරගැනීම පාරිභෝගිකයාගේ යුතුකමක්. සිය හිමිකම් හා අයිතිවාසිකම් දනගෙන ව්‍යාපාරික සම්බන්ධකම් පැවැත්වීම පාරිභෝගික උරුමයයි.

වර්තමාන වෙළෙඳ රටාව විවිධ ආර්ථිකය මත සැහෙන නිදහසකට ඉඩ දෙන්නකි. පෙර වූ සංවෘත ආර්ථිකයක තුඩු සීමිත බලපෑම් නිසා කෙනෙකුට තමන්ට රිසි පරිදි කිසියම් ද්‍රව්‍යයක් හෝ භාණ්ඩයක් ලබාදැනීමට අවස්ථාවක් නොවුනි. රජය හෝ පුද්ගලික අංශය සැපයු මෙරට හෝ විදේශ නිෂ්පාදන ලබාගැනීම විනා තමන්ට ඕනෑ පරිදි ඕනෑකරන දේ ලබාගැනීමට බැරි තත්ත්වයක් තිබුණු බව සැබෑව. රජයේ ආඥාවට අනිවාර්යයෙන්ම යටත්වීමට ඔහුට සිදු වනා. වත්මන් තත්ත්වය මීට භාත්පසින්ම වෙනස් ව්‍යාපාරිකයන් දැන් මෙරටින් සපයාගත හැකි උසස් ගණයේ අලෙවි භාණ්ඩ මෙන්ම ජනතාවට අවශ්‍ය පරිදි ආනයනය කරන ලද වීථි මවමම භාණ්ඩද සුලබව වෙළඳපොළේ තබන්නට පුරුදු වෙලා.

මෙවැනි තරඟකාරී වෙළඳාමක් ඇති වාතාවරණයක් තුළරජය සතු යුතුකමයි පාරිභෝගිකයා පුදු ලොස ආරාධනා කිරීම.

වෙළෙඳ හා නාවික අමාත්‍යාංශයේ
ප්‍රවෘත්ති නිලධාරී
ඔගස්ටස්
විනසාගරත්නම්
විසිති

වෙළෙඳාමට බඩු ප්‍රවාහනය.

වැරදි මගින් නව නීති

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙළඳාමෙන් 30% ක් සමුපකාර අංශයෙන් ඉදිවන අතර 10% ක් රාජ්‍ය අංශයෙන්ද සෙසු 60% පෞද්ගලික අංශයෙන්ද ඉටු වේ.

අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍ය සමුපකාර සමිති 7000 කින් බෙදුණු රාජ්‍ය අංශයේ සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවේ වෙළඳසැල් මගින් සහ අලෙවි දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙළඳසැල් මගින්ද පාරිභෝගික යන් හට අදාළ දෑ නිකුත් කරනු ලැබේ. එහෙත් ඉදිකී උර්ගඳ ද්‍රව්‍යයන් සහ භාණ්ඩ වැඩිපුරම ජනතාව ලබාගන්නේ පුද්ගලික සිල්ලර වෙළඳසැල් 15, 000 මගින්. සමුපකාර අංශයෙන් හා පුද්ගලික අංශයෙන් සමීචන මිල නොදික්වූවා සාධාරණ කිරීම බරට ජනතා අවශ්‍යතාවයන් නිකුත් කෙරේද යන්න මැනගැනීමේ අක්‍රමිකතාවයන්ගෙන් තොරව ඒ දික ඉටුවේද යන්න වගබලා ගැනීමක් ආරක්‍ෂක ජනතේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතියයි.

අභ්‍යන්තර වෙළඳ දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටි, කිබෙන්තේ මිල පාලනය සඳහාත්, පාරිභෝගික ආරක්‍ෂාව සඳහාත්. පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක ජනතේ විධිවිධානගත් වැඩි ගණනක් සපුරාලීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ නියමයන්. පාරිභෝගික ජනතේ විශේෂ බලතල වැඩි හරියක් ක්‍රියාවට නගන්නේ අභ්‍යන්තර වෙළඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ කොමසාරිස් ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයෙනි.

මෙම ජනතේ නවතම සංශෝධන කිපයක් වෙළඳ හා නාවික ඇමතිඳරයා විඳින ෂාර්ට්ලේන් තුවට ඉදිරිපත්කර සමීචන දුනා. පුද්ගලික ව්‍යාපාරිකයන් නිජයේ රභැනට හසු නොවී බෙරි යාමට හිඩැස් කිපයක් එනිසාම ඇවිරුණා.

මෙම සංශෝධනවලින් පළමුවැන්න, සියළුම පුද්ගලික වෙළඳුන් අලෙවිය පිණිස තබා ඇති බඩු භාණ්ඩ කොතැනකින් ලැබූ ඒවාද යන්න දැක්වෙන වෙළඳ නාමය හා ලිපිනය ඇතුළත් රිසිට්පත් ඔවුන් ලග කිබෙන්තට ඔනා.

දෙවැන්න, තමන් වෙළඳාමට තබා ඇති සෑම ද්‍රව්‍යයකම මිල ගණන් පාරිභෝගිකයාගේ දැනුම පිණිස ලකුණුකර කිබෙන්ත ඔනා.

තුන්වැන්න, කිසියම් පාරිභෝගිකයෙකු තමන් මිලදී ගත් ද්‍රව්‍ය හෝ භාණ්ඩය වෙනුවෙන් බිල්පතක් ඉල්ලුම් කළොත් දෙලෙන්දා එය ඔහුට සපයන්න ඔනා.

මෙම පළවෙනි අවශ්‍යතාවය නිසා පිටරට වලින් හොරෙන් ගෙන බඩු, මෙරට ඇතැම් රජයේ ආයතනවලින්ම කුට ලෙස ලබාගන්නා බඩු, පිළිබඳ අවස්ථා පාහැදිලි වෙනවා දෙවැනි හා තුන්වැනි ඡරඟුයා නිසා සමීචන මිලට ද්‍රව්‍යයන් විකුණන බවත් තවමත් ඒ සඳහා ගෙවන්නේ සාධාරණ මිලක් බවත් පාරිභෝගිකයාට දනගන්න පිළිවන්.

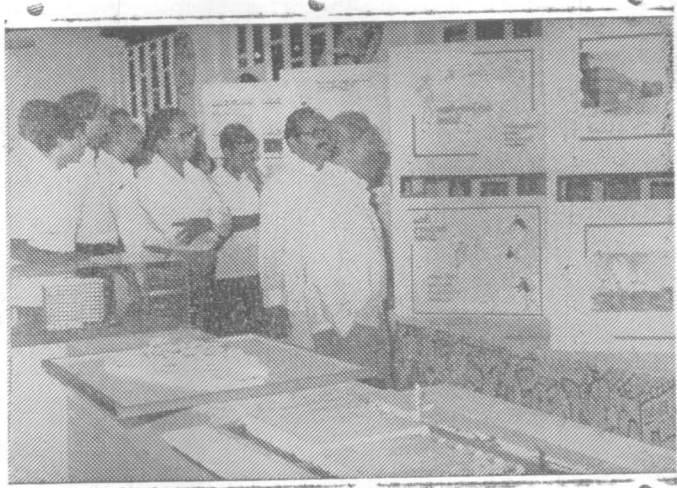
දනට අභ්‍යන්තර වෙළඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයවීමෙන් දීප ව්‍යාප්ත වශයෙන් පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක කමිටු ආරම්භ වෙමින් පවතිනවා. මෙතෙක් පිහිටුවා ඇති සමීචන ගණන 2014 ක් වෙනවා දිස්ත්‍රික්ක 22 ක නගර මට්ටමින් බිහිකර ඇති මෙම සමීචන මට්ටම දක්වා විකාශනය වෙමින් පවතිනවා. මේවා අධිකෂණය කිරීමට දිස්ත්‍රික්ක සමබන්ධි කරන කමිටුද 22 ක් පිහිටුවනු ලැබ දනට ඇත්තේ ක්‍රියාත්මක තත්වයේ.

පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක කමිටුවක ප්‍රධාන අරමුණ ජනතේ විධිවිධාන රාජ්‍ය අංශය මගින් නිසියාකාරව ඉටුවේද යන්න ගැන විමසීමක් වීමයි. උණනාවක් හෝ අක්‍රමිකතාවක් එළිදරව් වූ විට ඊට පිළියම යෙදී ම මෙම කමිටුවලට හාරයි. අඩු කිරීම බරට බඩු අලෙවිකරන හා මිල ඉක්මවා බඩු අලෙවිකරන වෙළඳුන් මෙතම තත්වයෙන් බාල බඩු පාරි. හෝගිකයනට නිකුත් කිරීම දැන් නීතියෙන් තහනම. මේවැනි ව්‍යාජ ගනුදෙනුවල යෙදෙන වෙළඳුන් නිකියේ රභැනට හසුකර ගැනීමට පාරිභෝගික කමිටුවල විශේෂ සේවයයි.

පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක සමීචනයක වගකීම් අතර, පාරිභෝගික ප්‍රශ්න නියෝජනය කිරීම, පාරිභෝගික යාට ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු සැපයීම. පාරිභෝගික දනම වැඩිදියුණු කිරීම, පාරිභෝගික ප්‍රශ්ණ නිරාකරණය, පාරිභෝගිකය හා අදල ප්‍රශ්නවලදී රඳයේ දෙපාර්තමේන්තු, හා ආයතන සලභ සම—

හොර බඩු

නවති

වෙළෙඳ පුද්ගනයක්

බන්ධිකරණය, අයථා වෙළෙඳ කටයුතු ගැන විමසීම, අයථා ක්‍රියාවන් හා අක්‍රමිකතාවයන් වැලැක්වීම, හාණි බෙදාහැරීමේදී ඒවායේ ගුණාත්මක බව හා නියමිත මිලදාන පිරික්සුම ආදිය වේ.

පාරිභෝගික සම්මිතියක් පිහිටුවාගන්නේ කොහොමද?

ග්‍රාමයේවා කොට්ඨාශයක හෝ නාගරික ඡාය කොට්ඨාශයක 15 දෙනෙකුට වැඩි සංඛ්‍යාවකට සම්මිතියක් පිහිටුවාගත හැකිය. කළයුත්තේ එසේ සම්මිතියක් පිහිටුවාගත හැකි උප දියාපති කාර්යාලයේ අගමහත්තර වෙළෙඳ සහකාර කොමසාරිස්ට ඒ බව දැන්වීමයි. සෑම උප දියාපති කාර්යාලයකම ඔබට සහාය වනු පිණිස සම්බන්ධිකරණ නිලධාරියකු බැගින් ජ්‍යෙෂ්ඨයෙහි නිරතව සිටී. ඔබට අවශ්‍ය තොරතුරු ඔහු හෝ ඊට බලාගත හැක.

පාරිභෝගිකයාගේ ආරක්‍ෂාව සඳහා නීතියෙන් විධිවිධාන සලසා තියාගතවාද?

ඔව්. 1979 අංක 1 දරණ ආරක්‍ෂක පනත මෙම සඳහා පනවන ලද නීති මාලාවයි. ඊට අමතරව මිල පාලන රෙගුලාසි, කීර්ති මිනුම් ආඥා පනත පනවා තිබේ. පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක මනුෂ්‍ය 5 (1) වන නිසයන් පාරිභෝගික සම්මිතිය පිහිටුවීම පිළිබඳව ඇත. එසේම අගමහත්තර වෙළෙඳාම පිළිබඳ කොමසාරිස්වරයාටද බලතල පවරාදී ඇත.

වෙළෙඳුන් හා පාරිභෝගිකයන් ඇතුළුව උනන්දුවක් දක්වන කොටස් සමඟ සාකච්ඡා මගින් බෙදාහැරීමේ ක්‍රම නියම කිරීම, මිල සටහන් කිරීම, ලේබල් ඇලවීම, ඇසිරීම සම්බන්ධයෙන් විධාන

යන් නිකුත් කිරීම හා හාණිවි විකිණීමේ කොන්දේසි පැනවීම. නිෂ්පාදකයන් හා වෙළෙඳුන් සමඟ හාණිවල මිල පිළිබඳව එකඟත්වයකට පැමිණීමටද මෙයට අමතරව මෙම පණතින් පාරිභෝගිකයන්ට දැනුවත්, වාණිජ හා විකුණු බඩුවලට බිල්පත් නිකුත් නොකිරීම - වාලැක්වීමට ද නීති යොදා තිබේ.

නීතිමය පියවර නිවියදීන් පාරිභෝගික සම්මිතියක් අවශ්‍ය ඇයි

නීතිය හා දඩුවම් පමණක් ප්‍රමාණවත් මදි. සෑම කෙනෙකුම පාරිභෝගිකයෙක්. සෑම පාරිභෝගිකයෙක්ම හොඳ දැනීමෙන් ක්‍රියා කරන්නේ නම්, නීතියෙන් කළ නොහැකි බොහෝදේ පාරිභෝගිකයාගේ ආරක්‍ෂාව සඳහා සැලසිය හැකියි. එනම්, අධික මිල බාල හාණි, බඩු සැඟවීම හා වෙළෙඳුන්ගේ වැරදි ගැන ක්‍රියාකළ හැකියි.

තවත් විශේෂ අංගයක් නම් සෑම පාරිභෝගික කමිටුවකටම සුබසාධක සංගමයක් පරිද්දෙනුත් ක්‍රියා කිරීමට ඇති සුළුචන්කම. ස්වකීය පාරිභෝගික සඳහා සාමාජිකයන්ට අත්‍යවශ්‍ය ආහාර ද්‍රව්‍යයන් ඒ ඒ ආයතනවලින් ලබාගෙන නිකුත් කිරීමටද මෙම කමිටුවක තවත් වරයක්.

පාරිභෝගික ආරක්‍ෂක ආකල්පය හා සංකල්පය මාර්ගයෙන් විවිධ ප්‍රයෝජන රැසක් අත්කර ගැනීමට මහජනතාවට අවස්ථාව පැදිලා. පාරිභෝගික කමිටු මෙතෙක් පිහිටුවා හැකි නගර හා ගම්වල ඒවා පිහිටුවීම මූලික අයිතිවාසිකමක් ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට ගත්තා පියවරක් බව මතකකර දිය යුතුය.